

ЗАКОН УКРАЇНИ

{ Закон втратив чинність крім пункту 1.20 статті 1 на підставі
Кодексу
N 2755-VI ([2755-17](#)) від 02.12.2010, ВВР, 2011, N 13-14,
N 15-16, N 17, ст.112 }

Про оподаткування прибутку підприємств

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 4, ст. 28)

{ Вводиться в дію Постановою ВР N [335/94-ВР](#) від 28.12.94,
ВВР 1995, N 4, ст. 29 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N [397/95-ВР](#) від 20.10.95, ВВР, 1995, N 38, ст.286
N [143/96-ВР](#) від 24.04.96, ВВР, 1996, N 25, ст.101
N [303/96-ВР](#) від 10.07.96, ВВР, 1996, N 41, ст.192
N [483/96-ВР](#) від 12.11.96, ВВР, 1996, N 52, ст.302 }

{ В редакції Закону N [283/97-ВР](#) від 22.05.97,
ВВР, 1997, N 27, ст.181 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N [535/97-ВР](#) від 19.09.97, ВВР, 1997, N 47, ст.294
N [607/97-ВР](#) від 04.11.97, ВВР, 1998, N 2, ст. 7
N [639/97-ВР](#) від 18.11.97, ВВР, 1998, N 10, ст. 35
N [793/97-ВР](#) від 30.12.97, ВВР, 1998, N 18, ст. 94
N [25/98-ВР](#) від 15.01.98, ВВР, 1998, N 25, ст.147
N [98/98-ВР](#) від 10.02.98, ВВР, 1998, N 26, ст.151
N 269-XIV ([269-14](#)) від 20.11.98, ВВР, 1999, N 1, ст.1
N 285-XIV ([285-14](#)) від 01.12.98, ВВР, 1999, N 2-3, ст.21
N 309-XIV ([309-14](#)) від 11.12.98, ВВР, 1999, N 4, ст.33
N 312-XIV ([312-14](#)) від 11.12.98, ВВР, 1999, N 4, ст.35
N 317-XIV ([317-14](#)) від 16.12.98, ВВР, 1999, N 2-3, ст.22
N 320-XIV ([320-14](#)) від 17.12.98, ВВР, 1999, N 5-6, ст.39
N 371-XIV ([371-14](#)) від 29.12.98, ВВР, 1999, N 8, ст.55
N 393-XIV ([393-14](#)) від 14.01.99, ВВР, 1999, N 9-10, ст.66
N 403-XIV ([403-14](#)) від 15.01.99, ВВР, 1999, N 15, ст.83
N 484-XIV ([484-14](#)) від 16.03.99, ВВР, 1999, N 17, ст.114
N 515-XIV ([515-14](#)) від 18.03.99, ВВР, 1999, N 18, ст.140
N 568-XIV ([568-14](#)) від 06.04.99, ВВР, 1999, N 28, ст.229
N 722-XIV ([722-14](#)) від 03.06.99, ВВР, 1999, N 32, ст.264
N 934-XIV ([934-14](#)) від 14.07.99, ВВР, 1999, N 38, ст.338 -
Закон діє до 01.01.2002 року
N 971-XIV ([971-14](#)) від 15.07.99, ВВР, 1999, N 38, ст.352
N 973-XIV ([973-14](#)) від 15.07.99, ВВР, 1999, N 39, ст.356
N 977-XIV ([977-14](#)) від 15.07.99, ВВР, 1999, N 39, ст.357
N 1133-XIV ([1133-14](#)) від 07.10.99, ВВР, 1999, N 48, ст.418
N 1157-XIV ([1157-14](#)) від 19.10.99, ВВР, 1999, N 50, ст.435
N 1160-XIV ([1160-14](#)) від 19.10.99, ВВР, 1999, N 50, ст.437
N 1278-XIV ([1278-14](#)) від 03.12.99, ВВР, 2000, N 2, ст. 16
N 1288-XIV ([1288-14](#)) від 14.12.99, ВВР, 2000, N 5, ст.34
N 1375-XIV ([1375-14](#)) від 13.01.2000, ВВР, 2000, N 10, ст.78

N 1458-III ([1458-14](#)) від 17.02.2000,
BVP, 2000, N 14-15-16, ст.121
N 1523-III ([1523-14](#)) від 02.03.2000, BVP, 2000, N 20, ст.149
N 1559-III ([1559-14](#)) від 16.03.2000, BVP, 2000, N 22, ст.172
N 1606-III ([1606-14](#)) від 23.03.2000, BVP, 2000, N 25, ст.197
N 1608-III ([1608-14](#)) від 23.03.2000, BVP, 2000, N 26, ст.209
N 1694-III ([1694-14](#)) від 20.04.2000, BVP, 2000, N 32, ст.254
N 1715-III ([1715-14](#)) від 11.05.2000, BVP, 2000, N 32, ст.260
N 1749-III ([1749-14](#)) від 01.06.2000, BVP, 2000, N 35, ст.283
N 1805-III ([1805-14](#)) від 08.06.2000, BVP, 2000, N 39, ст.333
N 1807-III ([1807-14](#)) від 08.06.2000, BVP, 2000, N 38, ст.318
N 1812-III ([1812-14](#)) від 08.06.2000, BVP, 2000, N 38, ст.319
N 1841-III ([1841-14](#)) від 22.06.2000, BVP, 2000, N 46, ст.393
N 1926-III ([1926-14](#)) від 13.07.2000, BVP, 2000, N 43, ст.363
N 1953-III ([1953-14](#)) від 14.09.2000, BVP, 2000, N 45, ст.375
N 1954-III ([1954-14](#)) від 14.09.2000, BVP, 2000, N 43, ст.370
N 1969-III ([1969-14](#)) від 21.09.2000, BVP, 2000, N 45, ст.377
N 1991-III ([1991-14](#)) від 21.09.2000 - набирає чинності з
01.01.2001, BVP, 2000, N 48, ст.406
N 2120-III ([2120-14](#)) від 07.12.2000, BVP, 2001, N 2-3, ст.10
N 2136-III ([2136-14](#)) від 07.12.2000, BVP, 2001, N 4, ст.17
N 2181-III ([2181-14](#)) від 21.12.2000 - набирає чинності з
1 квітня 2001 року, BVP, 2001, N 10, ст.44
N 2199-III ([2199-14](#)) від 21.12.2000, BVP, 2001, N 7, ст.36
N 2211-III ([2211-14](#)) від 11.01.2001, BVP, 2001, N 11, ст.46
N 2323-III ([2323-14](#)) від 22.03.2001, BVP, 2001, N 20, ст.96
N 2355-III ([2355-14](#)) від 05.04.2001, BVP, 2001, N 23, ст.114
N 2406-III ([2406-14](#)) від 17.05.2001, BVP, 2001, N 32, ст.169
N 2410-III ([2410-14](#)) від 17.05.2001, BVP, 2001, N 30, ст.143
N 2711-III ([2711-14](#)) від 20.09.2001, BVP, 2002, N 2, ст.11
N 2712-III ([2712-14](#)) від 20.09.2001, BVP, 2002, N 2, ст.12
- набуває чинності з 01.01.2002 року
N 2744-III ([2744-14](#)) від 04.10.2001, BVP, 2002, N 5, ст. 31
N 2779-III ([2779-14](#)) від 15.11.2001, BVP, 2002, N 9, ст. 68
N 2831-III ([2831-14](#)) від 29.11.2001, BVP, 2002, N 8, ст. 63
N 2866-III ([2866-14](#)) від 29.11.2001, BVP, 2002, N 10, ст.78
- набуває чинності з 01.01.2002 року
N 2905-III ([2905-14](#)) від 20.12.2001, BVP, 2002, N 12-13, ст.92
N 2921-III ([2921-14](#)) від 10.01.2002, BVP, 2002, N 16, ст.114
N 2975-III ([2975-14](#)) від 17.01.2002, BVP, 2002, N 17, ст.122
N 3045-III ([3045-14](#)) від 07.02.2002, BVP, 2002, N 29, ст.192
N 3073-III ([3073-14](#)) від 07.03.2002, BVP, 2002, N 31, ст.214
N 3118-III ([3118-14](#)) від 07.03.2002, BVP, 2002, N 33, ст.238 }

{ Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні
Конституційного Суду
N 11-рп/2002 ([v011p710-02](#)) від 13.06.2002 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 40-IV ([40-15](#)) від 04.07.2002, BVP, 2002, N 36, ст.266
N 43-IV ([43-15](#)) від 04.07.2002, BVP, 2002, N 35, ст.259
N 349-IV ([349-15](#)) від 24.12.2002, BVP, 2003, N 12, ст.88 -
додатково див. Закон N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003
N 380-IV ([380-15](#)) від 26.12.2002, BVP, 2003, N 10-11, ст.86
N 429-IV ([429-15](#)) від 16.01.2003, BVP, 2003, N 10-11, ст.87
N 440-IV ([440-15](#)) від 16.01.2003, BVP, 2003, N 14, ст.99
N 601-IV ([601-15](#)) від 06.03.2003, BVP, 2003, N 24, ст.162
N 762-IV ([762-15](#)) від 15.05.2003, BVP, 2003, N 30, ст.247
N 777-IV ([777-15](#)) від 15.05.2003, BVP, 2003, N 30, ст.249
N 849-IV ([849-15](#)) від 22.05.2003, BVP, 2003, N 33-34, ст.267
N 856-IV ([856-15](#)) від 22.05.2003, BVP, 2003, N 36, ст.280

N 889-IV ([889-15](#)) від 22.05.2003, ВВР, 2003, N 37, ст.308
N 911-IV ([911-15](#)) від 05.06.2003, ВВР, 2003, N 39, ст.334
N 973-IV ([973-15](#)) від 19.06.2003, ВВР, 2003, N 45, ст.363
N 1096-IV ([1096-15](#)) від 10.07.2003, ВВР, 2004, N 6, ст.38
N 1158-IV ([1158-15](#)) від 15.10.2003, ВВР, 2004, N 8, ст.67
N 1300-IV ([1300-15](#)) від 20.11.2003, ВВР, 2004, N 14, ст.195
N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003, ВВР, 2004, N 17-18, ст.250
N 1624-IV ([1624-15](#)) від 18.03.2004, ВВР, 2004, N 26, ст.360
N 1701-IV ([1701-15](#)) від 11.05.2004, ВВР, 2004, N 35, ст.412
N 1702-IV ([1702-15](#)) від 11.05.2004, ВВР, 2004, N 32, ст.393
N 1801-IV ([1801-15](#)) від 17.06.2004, ВВР, 2004, N 43-44, ст.493
N 1868-IV ([1868-15](#)) від 24.06.2004, ВВР, 2004, N 46, ст.511
N 1957-IV ([1957-15](#)) від 01.07.2004, ВВР, 2004, N 52, ст.563
N 2229-IV ([2229-15](#)) від 14.12.2004, ВВР, 2005, N 4, ст.103
N 2245-IV ([2245-15](#)) від 16.12.2004, ВВР, 2005, N 5, ст.114
N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, ВВР, 2005, N 7-8, ст.162
N 2377-IV ([2377-15](#)) від 20.01.2005, ВВР, 2005, N 11, ст.198
N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, ВВР, 2005, N 17, N 18-19,
ст.267
N 2642-IV ([2642-15](#)) від 03.06.2005, ВВР, 2005, N 27, ст.363
N 2705-IV ([2705-15](#)) від 23.06.2005, ВВР, 2005, N 33, ст.427
N 2711-IV ([2711-15](#)) від 23.06.2005, ВВР, 2005, N 33, ст.430
N 2771-IV ([2771-15](#)) від 07.07.2005, ВВР, 2005, N 34, ст.441
N 2772-IV ([2772-15](#)) від 07.07.2005, ВВР, 2005, N 34, ст.442
N 2960-IV ([2960-15](#)) від 06.10.2005, ВВР, 2006, N 2-3, ст.35
N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005, ВВР, 2006, N 9, N 10-11,
ст.96
N 3317-IV ([3317-15](#)) від 12.01.2006, ВВР, 2006, N 18, ст.155
N 3333-IV ([3333-15](#)) від 12.01.2006, ВВР, 2006, N 22, ст.182
N 398-V ([398-16](#)) від 30.11.2006, ВВР, 2007, N 3, ст.31
N 489-V ([489-16](#)) від 19.12.2006, ВВР, 2007, N 7-8, ст.66
N 760-V ([760-16](#)) від 16.03.2007, ВВР, 2007, N 23, ст.301
N 997-V ([997-16](#)) від 27.04.2007, ВВР, 2007, N 33, ст.440
N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007, ВВР, 2008, N 5-6, N 7-8, ст.78
- зміни діють по 31 грудня 2008 року }

{ Додатково див. Рішення Конституційного Суду
N 10-рп/2008 ([v010p710-08](#)) від 22.05.2008 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 309-VI ([309-17](#)) від 03.06.2008, ВВР, 2008, N 27-28, ст.253
N 521-VI ([521-17](#)) від 18.09.2008, ВВР, 2009, N 6, ст.20
N 639-VI ([639-17](#)) від 31.10.2008, ВВР, 2009, N 14, ст.181 -
зміни діють до 1 квітня 2011 року згідно із Законом
N 2856-VI ([2856-17](#)) від 23.12.2010
N 694-VI ([694-17](#)) від 18.12.2008, ВВР, 2009, N 16, ст.219 -
Закон визнано неконституційним згідно
з Рішенням Конституційного Суду
N 18-рп/2009 ([v018p710-09](#)) від 14.07.2009
N 882-VI ([882-17](#)) від 15.01.2009, ВВР, 2009, N 24, ст.297
N 906-VI ([906-17](#)) від 03.02.2009, ВВР, 2009, N 26, ст.319
N 922-VI ([922-17](#)) від 04.02.2009, ВВР, 2009, N 26, ст.323 -
Закон визнано неконституційним згідно
з Рішенням Конституційного Суду
N 29-рп/2009 ([v029p710-09](#)) від 24.11.2009
N 1254-VI ([1254-17](#)) від 14.04.2009, ВВР, 2009, N 36-37, ст.511
N 1275-VI ([1275-17](#)) від 16.04.2009, ВВР, 2009, N 38, ст.534
N 1342-VI ([1342-17](#)) від 19.05.2009, ВВР, 2009, N 38, ст.537
N 1391-VI ([1391-17](#)) від 21.05.2009, ВВР, 2009, N 40, ст.577
N 1392-VI ([1392-17](#)) від 21.05.2009, ВВР, 2009, N 40, ст.578
N 1474-VI ([1474-17](#)) від 05.06.2009, ВВР, 2009, N 44, ст.656 -

зміни діють до 1 вересня 2012 року

N 1533-VI ([1533-17](#)) від 23.06.2009, ВВР, 2009, N 52, ст.763
N 1617-VI ([1617-17](#)) від 24.07.2009, ВВР, 2010, N 2-3, ст.11
N 1608-VI ([1608-17](#)) від 21.08.2009, ВВР, 2010, N 4, ст.15
N 1724-VI ([1724-17](#)) від 17.11.2009, ВВР, 2010, N 7, ст.50
N 1814-VI ([1814-17](#)) від 20.01.2010, ВВР, 2010, N 10, ст.101 }

{ Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні
Конституційного Суду
N 5-рп/2010 ([v005p710-10](#)) від 16.02.2010 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами

N 1909-VI ([1909-17](#)) від 18.02.2010, ВВР, 2010, N 20, ст.199
N 2156-VI ([2156-17](#)) від 27.04.2010, ВВР, 2010, N 26, ст.271
N 2275-VI ([2275-17](#)) від 20.05.2010, ВВР, 2010, N 30, ст.398
N 2464-VI ([2464-17](#)) від 08.07.2010, ВВР, 2011, N 2-3, ст.11
N 2468-VI ([2468-17](#)) від 08.07.2010, ВВР, 2010, N 49, ст.567
N 2518-VI ([2518-17](#)) від 09.09.2010, ВВР, 2011, N 4, ст.22
N 2850-VI ([2850-17](#)) від 22.12.2010, ВВР, 2011, N 28, ст.252 }

{ У тексті Закону слова "підприємницька діяльність",
"виробнича діяльність", "основна діяльність" (крім
слів "основна діяльність" у підпунктах 5.2.5, 5.3.1,
5.4.10, 12.2.3, у пунктах 5.4, 7.11 та статті 14) у
всіх відмінках замінено словами "господарська
діяльність" у відповідних відмінках згідно із
Законом N [639/97-ВР](#) від 18.11.97 }

{ У тексті Закону слова "статутний фонд" в усіх відмінках
і числах замінено словами "статутний капітал" у
відповідному відмінку і числі N 2850-VI ([2850-17](#)) від
22.12.2010 }

{ Дію Закону зупинено для сільськогосподарських
товаровиробників - учасників експерименту по
запровадженню єдиного податку на території
Глобинського району Полтавської області,
Старобешівського району Донецької області та
Ужгородського району Закарпатської області з
питань оподаткування згідно із Законом N [25/98-ВР](#)
від 15.01.98 }

{ Дію Закону зупинено для сільськогосподарських
товаровиробників - платників фіксованого
сільськогосподарського податку з питань
оподаткування, за винятком пунктів 7.7, 7.8 і 13.1,
13.2, 13.6, 13.7 та 13.8 згідно із Законом
N 320-XIV ([320-14](#)) від 17.12.98 }

{ Зупинено на 2004 рік дію підвищених норм амортизації,
встановлених Законом N 349-IV ([349-15](#)) від
24.12.2002 для основних фондів групи 1, 2, 3,
крім дії цих норм до амортизації витрат, здійснених платником
податку після 1 січня 2004 року у зв'язку з придбанням
(виготовленням) нових основних фондів групи 1, 2, 3, які
використовуються у виробничій діяльності платника податку та
які раніше не були в експлуатації, а також витрат на
поліпшення зазначених новопрдбаних (виготовлених) основних
фондів, понесених платником податку після 1 січня 2004 року

згідно із Законом N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003 }

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1.1. Матеріальний актив - основні фонди та оборотні активи у будь-якому виді, що відрізняється від коштів, цінних паперів, деривативів та нематеріальних активів.

1.2. Нематеріальний актив - об'єкти інтелектуальної, в тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані у порядку, встановленому відповідним законодавством, об'єктом права власності платника податку.

1.3. Кошти - гривня або іноземна валюта.

1.4. Цінний папір - документ, що засвідчує право володіння або відносини позики та відповідає вимогам, установленим законодавством про цінні папери.

1.5. Дериватив - стандартний документ, що засвідчує право та/або зобов'язання придбати або продати цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах у майбутньому. Стандартна (типова) форма деривативів та порядок їх випуску та обігу встановлюються законодавством.

До деривативів належать:

1.5.1. Форвардний контракт - стандартний документ, який засвідчує зобов'язання особи придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін такого продажу під час укладення такого форвардного контракту.

При цьому будь-яка сторона форвардного контракту має право відмовитися від його виконання виключно за наявності згоди іншої сторони контракту або у випадках, визначених цивільним законодавством.

Претензії щодо невиконання або неналежного виконання форвардного контракту можуть пред'являтися виключно емітенту такого форвардного контракту.

Продавець форвардного контракту не може передати (продати) зобов'язання за цим контрактом іншим особам без згоди покупця форвардного контракту.

Покупець форвардного контракту має право без погодження з іншою стороною контракту в будь-який момент до закінчення строку дії (ліквідації) форвардного контракту продати такий контракт будь-якій іншій особі, включаючи продавця такого форвардного контракту.

1.5.2. Ф'ючерсний контракт - стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту.

При цьому будь-яка сторона ф'ючерсного контракту має право відмовитися від його виконання виключно за наявності згоди іншої сторони контракту або у випадках, визначених цивільним законодавством.

Покупець ф'ючерсного контракту має право продати такий контракт протягом строку його дії іншим особам без погодження умов такого продажу з продавцем контракту.

1.5.3. Опціон - стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери (товари, кошти) на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією ціни на час укладення такого опціону або на час такого придбання за рішенням сторін контракту.

Перший продавець опціону (емітент) несе безумовне та безвідкличне зобов'язання щодо продажу цінних паперів (товарів, коштів) на умовах укладеного опціонного контракту.

Будь-який покупець опціону має право відмовитися у будь-який момент від придбання таких цінних паперів (товарів, коштів).

Претензії стосовно неналежного виконання або невиконання зобов'язань опціонного контракту можуть пред'являтися виключно емітенту опціону.

Опціон може бути проданий без обмежень іншим особам протягом строку його дії.

1.5.4. Відповідно до виду цінностей деривативи розподіляються на:

а) фондовий дериватив - стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити цінний папір на обумовлених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу фондових деривативів встановлюються державним органом, на який покладаються функції регулювання ринку цінних паперів;

б) валютний дериватив - стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити валютну цінність на обумовлених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу валютних деривативів встановлюються Національним банком України;

в) товарний дериватив - стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити біржовий товар (крім цінних паперів) на обумовлених стандартних умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу товарних деривативів встановлюються органом, на який покладаються функції регулювання товарного біржового ринку.

1.6. Товари - матеріальні та нематеріальні активи, а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення.

1.7. Гудвіл - нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між балансовою вартістю активів підприємства та його звичайною вартістю, як цілісного майнового комплексу, що виникає внаслідок використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів (робіт, послуг), нових технологій тощо. Вартість гудвілу не підлягає амортизації і не враховується у визначенні валових витрат платника податку.

1.8. Корпоративні права - право власності на статутний капітал юридичної особи або його частку (пай), включаючи права на управління, отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи, а також активів у разі її ліквідації відповідно до чинного законодавства, незалежно від того, чи створена така юридична особа у формі господарського товариства, підприємства, заснованого на власності однієї юридичної або фізичної особи, або в інших організаційно-правових формах.

{ Пункт 1.8 статті 1 в редакції Закону N 1523-III ([1523-14](#)) від 02.03.2000; із змінами, внесеними згідно із Законом N 2850-VI ([2850-17](#)) від 22.12.2010 }

1.9. Дивіденд - платіж, який здійснюється юридичною особою - емітентом корпоративних прав чи інвестиційних сертифікатів на користь власника таких корпоративних прав (інвестиційних

сертифікатів) у зв'язку з розподілом частини прибутку такого емітента, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку.

До дивідендів прирівнюється також платіж, який здійснюється державним некоорпоративним, казенним чи комунальним підприємством на користь відповідно держави або органу місцевого самоврядування у зв'язку з розподілом частини прибутку такого підприємства, платіж, який виплачується власнику сертифіката фонду операцій з нерухомістю в результаті розподілу доходу фонду операцій з нерухомістю. При цьому наявність чи відсутність прибутку, розрахованого згідно з правилами податкового обліку, не може впливати на прийняття чи неприйняття рішення щодо нарахування дивідендів. { Абзац другий пункту 1.9 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1957-IV ([1957-15](#)) від 01.07.2004 } { Пункт 1.9 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2831-III ([2831-14](#)) від 29.11.2001, в редакції Закону N 349-IV ([349-15](#)) від 24.12.2002 }

1.10. Проценти - доход, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора у вигляді плати за використання залучених на визначений строк коштів або майна. До процентів включаються: { Абзац перший пункту 1.10 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N [639/97-ВР](#) від 18.11.97 }

платіж за використання коштів або товарів (робіт, послуг), отриманих у кредит;

платіж за використання коштів, залучених у депозит;

платіж за придбання товарів у розстрочку.

{ Абзац п'ятий пункту 1.10 статті 1 виключено на підставі Закону N 977-XIV ([977-14](#)) від 15.07.99 }

Проценти нараховуються у вигляді відсотків на основну суму заборгованості або фіксованих сум. У разі коли залучення коштів здійснюється шляхом продажу облігацій, казначейських зобов'язань або ощадних (депозитних) сертифікатів, емітованих позичальником, сума процентів визначається шляхом нарахування відсотків на номінал такого цінного паперу, виплати фіксованої премії чи виграшу або шляхом визначення різниці між ціною розміщення та ціною погашення такого цінного паперу (сума дисконту).

Платежі за іншими цивільно-правовими договорами, незалежно від того, чи встановлені вони в абсолютних (фіксованих) цінах або у відсотках до суми договору або до іншої вартісної бази, не є процентами.

1.11. Кредит - кошти та матеріальні цінності, які надаються резидентами або нерезидентами у користування юридичним або фізичним особам на визначений строк та під процент. Кредит розподіляється на фінансовий кредит, товарний кредит, інвестиційний податковий кредит та кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики:

{ Пункт 1.11 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами N 285-XIV ([285-14](#)) від 01.12.98 }

1.11.1. Фінансовий кредит - кошти, які надаються банком - резидентом або нерезидентом, кваліфікованим як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають статус небанківських фінансових установ, згідно з відповідним законодавством, а також іноземними урядами або його офіційними агентствами чи міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами-нерезидентами у позику юридичній або фізичній особі на визначений строк, для цільового використання та під процент. Правила надання фінансових кредитів встановлюються Національним

банком України (стосовно банківських кредитів), а також Кабінетом Міністрів України (стосовно небанківських фінансових організацій) відповідно до законодавства.

{ Підпункт 1.11.1 пункту 1.11 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 349-IV ([349-15](#)) від 24.12.2002 }

1.11.2. Товарний кредит - товари, які передаються резидентом або нерезидентом у власність юридичним чи фізичним особам на умовах угоди, що передбачає відстрочення кінцевого розрахунку на визначений строк та під процент.

Товарний кредит передбачає передання права власності на товари (результати робіт, послуг) покупцю (замовнику) у момент підписання договору або в момент фізичного отримання товарів (робіт, послуг) таким покупцем (замовником), незалежно від часу погашення заборгованості.

1.11.3. Кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики:

кошти, які залучаються юридичною особою-боржником (дебітором) від інших юридичних або фізичних осіб як компенсація вартості випущених (емітованих) таким дебітором облігацій або депозитних сертифікатів. Правила емісії (випуску), продажу та погашення (викупу) зазначених цінних паперів, а також вимоги до їх емітентів встановлюються відповідним законодавством.

1.11.4. Інвестиційний податковий кредит - це відстрочка плати податку на прибуток, що надається суб'єкту підприємницької діяльності на визначений строк з метою збільшення його фінансових ресурсів для здійснення інноваційних програм, з наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку через загальне зростання прибутку, що буде отримано внаслідок реалізації інноваційних програм.

{ Пункт 1.11 статті 1 доповнено підпунктом 1.11.4 згідно із Законом N 285-XIV ([285-14](#)) від 01.12.98 }

1.12. Торгівля у розстрочку - господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах розстрочення кінцевого розрахунку, на визначений строк та під процент.

Торгівля у розстрочку передбачає передачу товарів у розпорядження покупця в момент здійснення першого внеску (завдатку) з передачею права власності на такі товари після кінцевого розрахунку.

Правила торгівлі у розстрочку фізичним особам, які не є платниками цього податку, встановлюються Кабінетом Міністрів України. { Абзац третій пункту 1.12 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N [639/97-ВР](#) від 18.11.97 }

1.13. Депозит (вклад) - кошти, які надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк та під процент. Залучення депозитів може здійснюватися у формі випуску (емісії) ощадних (депозитних) сертифікатів. Правила здійснення депозитних операцій встановлюються: для банківських депозитів - Національним банком України відповідно до законодавства; для депозитів (внесків) до інших фінансових установ - державним органом, визначеним законом.

До депозитів не належать суми завдатку, внесеного як забезпечення договірних зобов'язань однієї сторони договору перед іншою.

{ Пункт 1.13 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N [639/97-ВР](#) від 18.11.97 }

1.14. Ломбардна операція - операція фізичних чи юридичних осіб з отримання коштів від юридичної особи, кваліфікованої як фінансова установа згідно із законодавством України, під заставу товарів або валютних цінностей. Ломбардні операції є різновидом кредиту під заставу.

1.15. Резиденти - юридичні особи та суб'єкти господарської діяльності України, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням на її території.

Дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також філії і представництва підприємств та організацій України за кордоном, що не здійснюють господарської діяльності.

1.16. Нерезиденти - юридичні особи та суб'єкти господарської діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо) з місцезнаходженням за межами України, які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства іншої держави.

Розташовані на території України дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва іноземних держав, міжнародні організації та їх представництва, що мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також представництва інших іноземних організацій і фірм, які не здійснюють господарської діяльності відповідно до законодавства України.

1.17. Постійне представництво нерезидента в Україні (далі-постійне представництво) - постійне місце діяльності, через яке повністю або частково здійснюється господарська діяльність нерезидента на території України. До постійних представництв, зокрема, відносяться: місце управління, філіал, офіс, завод, фабрика, майстерня, шахта, нафтова чи газова свердловина, кар'єр або інше місце розвідки чи видобутку корисних копалин. З метою оподаткування до постійних представництв прирівнюються резиденти, які мають повноваження діяти від імені нерезидента, що тягне за собою виникнення у нерезидента цивільних прав та обов'язків (укладати договори (контракти) від імені нерезидента; утримувати (зберігати) запаси товарів, що належать нерезиденту, із складу яких здійснюється поставка товару від імені нерезидента, крім резидентів, що мають статус складу митниці). Резиденти, що з метою оподаткування прирівнюються до постійних представництв, не підлягають додатковій реєстрації в податкових органах як платники податку.

{ Пункт 1.17 статті 1 в редакції Закону N [639/97-ВР](#) від 18.11.97 }

1.18. Лізингова (орендна) операція - господарська операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних фондів або землі у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) за орендну плату та на визначений строк. Операції з лізингу (оренди) цілісних майнових комплексів державних підприємств регулюються відповідним законодавством. { Абзац перший пункту 1.18 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами N 977-XIV ([977-14](#)) від 15.07.99, N 349-IV ([349-15](#)) від 24.12.2002 }

Лізингові (орендні) операції здійснюються у вигляді оперативного лізингу (оренди), фінансового лізингу (оренди), зворотного лізингу (оренди), оренди землі та оренди жилих приміщень.

1.18.1. Оперативний лізинг (оренда) - господарська операція фізичної або юридичної особи, що передбачає відповідно до договору оперативного лізингу (оренди) передання орендарю майна, що підпадає під визначення основного фонду згідно із статтею 8 цього Закону, придбаного або виготовленого орендодавцем на умовах інших, ніж передбачаються фінансовим лізингом (орендою).
{ Підпункт 1.18.1 пункту 1.18 статті 1 в редакції Закону N 349-IV ([349-15](#)) від 24.12.2002 }

1.18.2. Фінансовий лізинг (оренда) - господарська операція фізичної або юридичної особи, яка передбачає відповідно до договору фінансового лізингу (оренди) передання орендарю майна, що підпадає під визначення основного фонду згідно із статтею 8 цього Закону, придбаного або виготовленого орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування та володіння об'єктом лізингу.

Лізинг (оренда) вважається фінансовим, якщо лізинговий (орендний) договір містить одну з таких умов:

об'єкт лізингу передається на строк, протягом якого амортизується не менше 75 відсотків його первісної вартості за нормами амортизації, визначеними статтею 8 цього Закону, та орендар зобов'язаний придбати об'єкт лізингу у власність протягом строку дії лізингового договору або в момент його закінчення за ціною, визначеною у такому лізинговому договорі;

сума лізингових (орендних) платежів з початку строку оренди дорівнює або перевищує первісну вартість об'єкта лізингу;

якщо у лізинг передається об'єкт, що перебував у складі основних фондів лізингодавця протягом строку перших 50 відсотків амортизації його первісної вартості, загальна сума лізингових платежів має дорівнювати або бути більшою 90 відсотків від звичайної ціни на такий об'єкт лізингу, діючої на початок строку дії лізингового договору, збільшеної на суму процентів, розрахованих виходячи з облікової ставки Національного банку України, визначеної на дату початку дії лізингового договору на весь його строк;

майно, яке передається у фінансовий лізинг, є виготовленим за замовленням лізингоотримувача (орендаря) та після закінчення дії лізингового договору не може бути використаним іншими особами, крім лізингоотримувача (орендаря), виходячи з його технологічних та якісних характеристик.

Для цілей цього підпункту під терміном "строк фінансового лізингу" розуміється строк від дати передання майна лізингоотримувачу (орендарю) до дати набуття права власності на таке майно або здійснення останнього лізингового платежу лізингоотримувачем, залежно від того, яка подія сталася раніше.

Незалежно від того, чи відноситься лізингова операція до фінансового лізингу відповідно до норм цього підпункту чи ні, сторони договору можуть визначити при укладенні договору таку операцію як оперативний лізинг без права подальшої зміни статусу

такої операції до закінчення дії відповідного договору. { Абзац восьмий підпункту 1.18.2 пункту 1.18 статті 1 в редакції Закону N 1957-IV ([1957-15](#)) від 01.07.2004 }
{ Підпункт 1.18.2 пункту 1.18 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N [639/97-ВР](#) від 18.11.97, в редакції Закону N 349-IV ([349-15](#)) від 24.12.2002 }

1.18.3. Зворотний лізинг (оренда) - господарська операція фізичної чи юридичної особи, що передбачає продаж основних фондів фінансовій організації з одночасним зворотним отриманням таких основних фондів такою фізичною чи юридичною особою в оперативний або фінансовий лізинг.

1.18.4. Оренда землі - господарська операція, яка передбачає надання орендодавцем землі у користування іншій юридичній або фізичній особі на визначений строк, за цільовим призначенням та за орендну плату. Порядок здійснення оренди землі встановлюється відповідним законодавством.

1.18.5. Оренда жилих приміщень - господарська операція, яка передбачає надання жилого будинку або квартири її власником у користування іншій фізичній чи юридичній особі на визначений строк, для цільового використання та за орендну плату. { Абзац перший підпункту 1.18.5 пункту 1.18 статті 1 із змінами, внесеними згідно із N 997-V ([997-16](#)) від 27.04.2007 }

Максимальний розмір орендної плати, що сплачується фізичними особами за оренду жилого приміщення для його використання як місця постійного проживання, підлягає регулюванню у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Величина орендної плати, що сплачується фізичними особами за оренду жилого приміщення для його використання в інших цілях, ніж як місце постійного проживання, а також величина орендної плати, яка сплачується юридичними особами, регулюванню не підлягають.

Порядок здійснення операцій з оренди жилих приміщень встановлюється Кабінетом Міністрів України відповідно до положень Житлового кодексу України.

Лізинг (оренда) інших споруд і будівель здійснюється на умовах, що визначені договорами лізингу (оренди).

1.19. Бартер (товарний обмін) - господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у будь-якій формі, іншій, ніж грошова, включаючи будь-які види заліку та погашення взаємної заборгованості, в результаті яких не передбачається зарахування коштів на рахунки продавця для компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг).

1.20. Звичайна ціна

1.20.1. Якщо цим пунктом не встановлено інше, звичайною вважається ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору. Якщо не доведене зворотне, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню справедливих ринкових цін.

Справедлива ринкова ціна - це ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи, послуги), а покупець бажає їх отримати за відсутності будь-якого примусу, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності - однорідних)

товарів (робіт, послуг).

Ринок товарів (робіт, послуг) - сфера обігу товарів (робіт, послуг), яка визначається виходячи з можливості покупця (продавця) реально і без значних додаткових витрат придбати (продати) товар (роботу, послугу) на найближчій стосовно будь-якої із сторін договору території.

Ідентичні товари (роботи, послуги) - товари (роботи, послуги), що мають однакові характерні для них основні ознаки. Під час визначення ідентичності товарів беруться до уваги, зокрема, їх фізичні характеристики, які не впливають на їх якісні характеристики і не мають суттєвого значення для визначення ознак товару, якість і репутація на ринку, країна походження та виробник. Незначні відмінності в їх зовнішньому вигляді можуть не враховуватися.

Однорідні товари (роботи, послуги) - товари (роботи, послуги), які не є ідентичними, мають подібні характеристики і складаються зі схожих компонентів, що дозволяє їм виконувати однакові функції та (або) бути взаємозамінними. Під час визначення однорідності товарів (робіт, послуг) беруться до уваги, зокрема, їх якість, наявність товарного знака, репутація на ринку, країна походження та виробник.

1.20.2. Для визначення звичайної ціни товару (робіт, послуг) використовується інформація про укладені на момент продажу такого товару (роботи, послуги) договори з ідентичними (однорідними) товарами (роботами, послугами) у співставних умовах. Зокрема, враховуються такі умови договорів, як кількість (обсяг) товарів (наприклад, обсяг товарної партії), строки виконання зобов'язань, умови платежів, звичайних для такої операції, а також інші об'єктивні умови, що можуть вплинути на ціну. При цьому умови договорів на ринку ідентичних (у разі їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг) визнаються співставними, якщо відмінність між такими умовами суттєво не впливає на ціну, або може бути економічно обґрунтована. При цьому враховуються звичайні при укладанні угод між непов'язаними особами надбавки чи знижки до ціни. Зокрема, але не виключно, враховуються знижки, пов'язані з сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами якості або інших властивостей; закінченням (наближенням дати закінчення) строку зберігання (придатності, реалізації); збутом неліквідних або низьколіквідних товарів; маркетинговою політикою, у тому числі при просуванні товарів (робіт, послуг) на ринки; наданням дослідних моделей і зразків товарів з метою ознайомлення з ними споживачів.

Якщо товари (роботи, послуги), ідентичні (за їх відсутності - однорідні) товарам (роботам, послугам), стосовно яких визначається звичайна ціна, прилюдно пропонуються до продажу, або мають ціни, встановлені на організованому ринку цінних паперів, або мають біржову ціну (біржове котирування), визначення звичайної ціни у встановленому в абзаці першому цього підпункту порядку здійснюється із врахуванням таких факторів.

1.20.3. Для товарів (робіт, послуг), які продаються шляхом прилюдного оголошення умов їх продажу, звичайною визнається ціна, що міститься у такому прилюдному оголошенні.

1.20.4. Якщо товари (роботи, послуги) продаються з використанням конкурсу, аукціону, біржової пропозиції або

пропозиції на організованому ринку цінних паперів, або коли продаж (відчуження) товарів здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, звичайною є ціна, отримана при такому продажі.

1.20.5. У разі коли ціни на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, звичайною вважається ціна, встановлена згідно з принципами такого регулювання. Це правило не поширюється на встановлення мінімальної продажної ціни - у цьому випадку звичайною є справедлива ринкова ціна.

1.20.5-1. Якщо звичайна ціна не може бути визначена з використанням норм попередніх підпунктів цього пункту, то для доказів обґрунтування її рівня застосовуються правила, визначені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, а також національними стандартами з питань оцінки майна та майнових прав. З метою оподаткування терміни "справедлива вартість", "ринкова вартість" та "чиста вартість реалізації", які використовуються в національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку та національних стандартах з питань оцінки майна і майнових прав, прирівнюються до терміну "звичайна ціна", визначеного цим Законом.